

Sygn. akt I C 2507/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca – SSO Irena Mleczeko

Protokolant – st. sekr. sąd. Edyta Hoffmann - Michalska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016r. w Toruniu

sprawy z powództwa P. Ł.

przeciwko Bankowi (...) Spółka Akcyjna we W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I w całości pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 25 listopada 2013 roku , nr (...) wystawiony przez pozwanego Bank (...) S.A. we W. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem z dnia 16 czerwca 2014 roku wydanym w sprawie I Co 883/14 przeciwko powodowi P. Ł.;

II zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 22.217 zł (dwadzieścia dwa tysiące dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) S.A. we W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 8.750,80 zł (osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych 80/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych od uiszczenia których zwolniony był powód.

IC 2507/14

UZASADNIENIE

Powód P. Ł. pozwem z dnia 22.12.2013r wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego bankowy tytuł egzekucyjny z 25.11.2013r. wystawiony przez pozwanego Bank (...) S.A. we W. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem z 16.06.2014r. wydanym w sprawie ICo 883/14 oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód kwestionował okoliczności mające miejsce przed powstaniem tytułu wykonawczego w szczególności zarzucił nieważność udzielonego przez siebie poręczenia, a tym samym wskazywał, iż nie ponosi solidarnej odpowiedzialności za przyznany (...) S.A. kredyt. Dodatkowo powód podniósł zarzut przedwczesności wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego oraz przedawnienia roszczenia. Podstawą prawną dochodzonego roszczenia był art . 840 §1 pkt 1 kpc.

W odpowiedzi na pozew pozwanego Bank (...) S.A. we W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko pozwanego podniósł, iż wszystkie zarzuty powoda dotyczące zgłoszonego żądania są bezzasadne.

Pismem z dnia 9 marca 2016r. powód wniósł o uwzględnienie powództwa wskazując, iż jego zobowiązanie wygasło wobec sprzedaży wierzytelności przez pozwanego innemu podmiotowi. Powód powołał się na stosowne orzecznictwo. Jego zdaniem została spełniona przesłanka z art . 840 §1 pkt 2 kpc.

Pozwany w piśmie z dnia 24.03.2016r. uznał powództwo i wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, iż powództwo jest zasadne albowiem doszło do przelewu wierzytelności pozwanego na inny podmiot, co uniemożliwia wykorzystanie dotychczasowego tytułu wykonawczego.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód P. Ł. do 25 marca 2010r. pełnił funkcję Prezesa zarządu spółki (...) S.A. z siedzibą w P. i był jej akcjonariuszem.

bezsporne

W dniu 02.09.2008r. pomiędzy pozwanym Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. a (...) S.A. z siedzibą w P. jako kredytobiorcą została zawarta umowa o kredyt inwestycyjny nr (...). Następnie do umowy zawarto szereg aneksów , które zmieniały warunki i terminy spłaty kredytu.

Na podstawie paragrafu 2 ww. umowy udzielono (...) S.A. kredytu inwestycyjnego w kwocie 12.000.000,00 zł. W paragrafie 11 umowy postanowiono, iż zabezpieczeniem wierzytelności pozwanego banku będzie min. poręczenie akcjonariuszy kredytobiorcy posiadających powyżej 10% akcji kredytobiorcy: R. J., P. Ł..

Tego samego dnia powód zawarł z pozwanym bankiem umowę poręczenia za zobowiązania (...) S.A wobec banku wnikające z umowy kredytowej, w przypadku gdyby spółka nie wykonała zobowiązania..

(dowód; umowa o kredyt inwestycyjny –k .20-34,

umowa poręczenia - k. 36-37,

aneksy – k. 316-333)

Na mocy umowy inwestycyjnej i umowy akcjonariuszy z dnia 12 maja 2009r. powód dokonał zbycia części przypadających mu akcji w wyniku czego jego udział w kapitale spółki (...) S.A zmniejszył się z poziomu 22,8 % do 9,9%.

(dowód: umowa inwestycyjna i umowa akcjonariuszy – k . 46-88)

W piśmie z dnia 7 czerwca 2010 roku powód poinformował pozwanego o zmniejszeniu wielkości jego udziału i wskazał na zasadność zmiany zabezpieczenia umowy. Pozwany nie ustosunkował się do tego pisma.

Tożsame stanowisko powód zajął w piśmie z dnia 21 maja 2011r. Jednocześnie wskazał, iż nie posiada już akcji spółki (...) S.A.

(dowód: pismo powoda z dnia 07.06.2010r. –k. 148-149, 151-152)

Pozwany w piśmie z dnia 14.06.2011r. wskazał, iż nie znajduje podstaw do zaakceptowania wniosku powoda o zwolnienie ze zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia kredytu.

(dowód: pismo pozwanego – k. 154-155)

W wezwaniu z dnia 10.10.2013r. pozwany wezwał powoda do zapłaty kwoty ogółem 243.504,90 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty- k. 157, 362)

Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań S. w P. XI Wydział gospodarczy ds. upadłościowych i naprawczych z dnia 6 listopada 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt XIGU 242/12 ogłoszono upadłość spółki (...) S.A .

bezsporne

W dniu 11 listopada 2013 r. pozwany wypowiedział umowę kredytową. Zobowiązanie spółki (...) S.A. na dzień 11.11.2013r. wyniosło łącznie z odsetkami 5.837.227,42 zł

(dowód: wypowiedzenie umowy kredytu – k. 171,

wezwanie - k. 366)

Pismem z dnia 25 listopada 2013r. powód został wezwany przez pozwanego do zapłaty ogółem 5.850.146,80 zł wraz z odsetkami z tytułu spłaty kredytu inwestycyjnego z zagrożeniem wystawienia bte.

Pismem z dnia 15 stycznia 2014r, powód został wezwany przez pozwanego do zapłaty ogółem kwoty 5.949.687,14 zł .

(dowód; wezwania do zapłaty – k. 174-178)

Pismem z dnia 17 marca 2014r. powód został zawiadomiony przez pozwanego o wystawieniu przeciwko niemu bankowego tytułu egzekucyjnego i skierowaniu do Sądu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Postanowieniem z dnia 16.06.2014r. Sąd Rejonowy wT.nadał klauzulę wykonalności bte. z dnia 25.11.2013r. przeciwko powodowi i orzekł o kosztach postępowania.

(dowód: zawiadomienie- k. 180,

kserokopia zpo- k. 181,

postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności bte. –k. 336-337,

bte – k. 338)

Dnia 22 sierpnia 2014r. zostało doręczone powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym wT.wezwanie z dnia 11 sierpnia 2014r. do zapłaty należności oraz zawiadomienie z dnia 11 sierpnia 2014r. o wszczęciu egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 25 listopada 2013r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności(KM 1445/14).

(dowód: wezwanie- k. 183,

zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k 185)

Powód złożył skargę na postanowienie z dnia 16 czerwca 2014r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Sąd Rejonowy wT.postanowieniem z dnia 20 listopada 2014r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie z 20 listopada 2014r. i zasądził od powoda koszty procesu.

(dowód: skarga – k . 187-189,

postanowienie- k . 192-195)

Na podstawie umowy z dnia 10.11.2015r. zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. a (...) doszło do sprzedaży przysługującej pozwanemu wierzytelności z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) zawartej w dniu 02.09.2008r. wraz ze wszystkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością oraz przypisanymi jej zabezpieczeniami. Pismem z dnia 08.12.2015r. powód został zawiadomiony przez pozwanego Bank o cesji.

(dowód: zawiadomienie- k. 481, 482)

Dnia 07.12.2015r. postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi (KM 1445/14) zostało morzone.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był w większości bezsporny. Znalazł on oparcie w stosownych dokumentach, których wiarygodność nie był kwestionowana.

Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków K. N., J. O., P. M. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd pominął dowód z zeznań pozostałych świadków: M. C., Z. G., M. J., R. J., P. Ż., P. S. oraz przesłuchania powoda uznając, iż wobec zmiany okoliczności sprawy oraz powołania przez powoda nowej podstawy prawnej żądania, zbędne było prowadzenie dalszego postępowania pod kątem badania zasadności powództwa z art. 840 §1 pkt 1kpc. Zdaniem sądu przeprowadzenie dalszych dowodów było w tej sytuacji procesowej bezprzedmiotowe i zmierzałyby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia toczącego się postępowania.

Powództwo podlegało uwzględnieniu .

Przede wszystkim należy stwierdzić, iż powód na początku procesu powództwo opierał na podstawie art. 840 §1 pkt 1 kpc kwestionując okoliczności mające miejsce przed powstaniem tytułu wykonawczego, w szczególności kwestionował istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym. Zarzucał mianowicie nieważność umowy poręczenia, a tym samym wskazywał, iż nie ponosi solidarnej odpowiedzialności za udzielony spółce (...) S.A. kredyt. Następnie wnosząc pismo z dnia 09.03.2016r. powód podniósł, iż kwestionuje istnienie swojego zobowiązania na podstawie art. 840 §1 pkt 2 kpc albowiem po powstaniu tytułu wykonawczego nastąpiło zdarzenie - przelew wierzytelności, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane przez dotychczasowego wierzyciela.

Pozwany, odpowiadając na ostatnie pismo powoda, uznał powództwo przyznając, iż doszło do przelewu wierzytelności na inny podmiot niebędący bankiem.

W myśl art. 213 § 2 kpc. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Ocena, czy zachodzi jedna z wymienionych przesłanek niedopuszczalności uznania powództwa, następuje wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Dopiero gdy już z materiału sprawy wynika, że uznanie powództwa jest sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego lub ma na celu obejście prawa, ale okoliczności te nie były dostatecznie wyjaśnione, Sąd może przejawiać inicjatywę w celu ich ustalenia zgodnie z prawdą.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie istniały podstawy do tego aby poprzestać na uznaniu powództwa i orzec zgodnie z żądaniem pozwu.

Art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., formułuje podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, w tym również w odniesieniu do tytułu egzekucyjnego nie będącego orzeczeniem sądu. Wskazuje, że podstawą taką może być zdarzenie, które nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego, wskutek którego zobowiązanie wygasło.

Jest poza sporem, iż zbycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym jest równoznaczne z wygaśnięciem zobowiązania w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., między wierzycielem, który na swoją rzecz uzyskał tytuł wykonawczy a wskazanym w tym tytule dłużnikiem. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2015 r. IV CSK 133/14LEX nr 1591753, G.Prawna2015/12/4). W takiej sytuacji zobowiązanie stwierdzone kwestionowanym tytułem wykonawczym nie może być egzekwowane. Skoro wierzytelność pozwanego w stosunku do powoda, przeszła w wyniku cesji wierzytelności na podmiot nie będący bankiem, jedynie ten podmiot może być uznany obecnie za wierzyciela powoda. Przy czym trzeba pamiętać, że tytuł wykonawczy wskazujący, jako wierzyciela pozwany bank nadal funkcjonuje w obrocie i może stanowić podstawę wszczęcia egzekucji. Stwarza to dla dłużnika potencjalne zagrożenie wszczęcia egzekucji mimo wygaśnięcia zobowiązania zwłaszcza, że komornik nie bada materialnego uprawnienia wierzyciela. Te wszystkie okoliczności uzasadniały uwzględnienie powództwa.

W związku z tym, iż zdarzeniem prawnym, które zadecydowało o treści rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stał się przelew wierzytelności po powstaniu tytułu egzekucyjnego, rozważanie pozostałych zarzutów pozwu, Sąd uznał w tej sytuacji, za bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd na mocy art. 213 § 2 k.p.c. w zw. z art. 840 §1 pkt 2 kpc uwzględnił powództwo pozbawiając tytuł wykonawczy wykonalności w całości, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98§1 kpc albowiem w ocenie Sądu pozwany przegrał proces. Sąd uznał, że wniosek pozwanego o nieobciążanie go kosztami procesu nie mógł zostać uwzględniony, gdyż, co prawda pozwany uznał powództwo ale trzeba wziąć pod uwagę fakt, że dał powód do wytoczenia sprawy. Pozwany mimo, iż do cesji doszło w toku procesu tj. w listopadzie 2015r., dopiero w piśmie procesowym z dnia 24.03.2016r. uznał powództwo. Gdyby do uznania powództwa doszło wcześniej można by rozważyć czy istnieją podstawy do zastosowania art. 102 kpc. Na zasądzoną kwotę 22.217 zł tytułem kosztów procesu złożyły się : kwota 15.000 zł tytułem częściowej opłaty od pozwu, oraz kwota 7217zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i pełnomocnictwa. Nadto, Sąd na podstawie art. 98§1 kpc w zw. z art 113.1 uoksc. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Toruniu) pozostałą część nieuiszczonej opłaty od pozwu w kwocie 8500 zł i obciążył pozwanego wydatkami poniesionymi w toku procesu, a mianowicie kosztami świadka w kwocie 250,80 zł, co daje łącznie kwotę 8750,80 zł.